

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Stanislava Vraniaková

Umelecký text na hodinách tvorivej dramatiky

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Stanislava Vraniaková

Kontakt na autora UZ: Spojená škola,
Hlavná 1, 976 56 Pohronská
Polhora
sspolhora@gmail.com

Názov: **Umelecký text na hodinách
tvorivej dramatiky**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** PaedDr. Darhomíra Tereňová

ISBN 978-80-8052-724-2

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

1. Dievčatko so zápalkami I. časť	4
2. Dievčatko so zápalkami II. časť	13

1. Dievčatko so zápalkami I. časť

Vonku bol tuhý mráz, len tak trešľalo. Husto snežilo, nadchádzal tmavý večer. Bol to zároveň posledný deň v roku, Silvester. V tom mraze, v tej tme išlo po ulici dievčatko, chudobné dievčatko bez šatky na hlave a s holými nohami. Malo na nich vlastne dreváky, keď vyšlo z domu, ale čo z nich! Boli jej priveľké, kedysi ich nosila jej mama, veru, také velikánske boli. Lenže dievčatko ich stratilo, keď sa náhlilo križom cez cestu, po ktorej sa práve rútili dva koče. Jeden drevák už nevedelo nájsť a s druhým utieklo akési chlapčisko. Kričalo, že si z neho spravil kolísku, až raz bude mať deti.

Dievčatko išlo teda bosé, nôžky malo od zimy červené, ba až modré. V starej zástere nieslo kopy sírových zápaliiek a jeden zväzok držalo aj v ruke. Nikto si od neho za celý deň nič nekúpil, nikto mu nedal ani korunu. Chodilo ulicami hladné a premrznuté, vyzeralo veľmi biedne, chud'atko. Snehové vločky mu padali na dlhé plavé vlasy, čo sa krásne krútili okolo kučier na šiji, no v tej chvíli na to vôbec nemyslelo. Spoza všetkých oblokov vychádzalo svetlo a na ulici sa vznášala lahodná vôňa chutných jedál. Bol predsa silvestrovský večer.

Dievčatko si našlo kútik medzi dvoma domami, z ktorých jeden trochu vytŕčal do ulice, schúlilo sa tam a drobné nôžky si skrylo pod zásterku. Mrzlo však ešte väčšmi než predtým a domov sa neopovážilo ísť, veď nepredalo ani jednu zápalku. Otec by ho určite zbil a okrem toho aj doma bola zima. Sotva majú dajakú strechu nad hlavou a vietor tam píska a hviždí všetkými puklinami, aj keď tie najväčšie zapchali senom a handrami. Rúčky už malo od zimy celé meravé. Ach, malá zápalka by im určite urobila dobre! Kiež by len mohlo vybrať zo zväzku aspoň jednu zápalku, škrtnúť ňou o múr a ohriať si prsty. Vybralo zápalku a „škřfť“, ako len praskala, ako len horela! Vydávala teplý, jasný plamienok, akoby to bola sviečka, a dievčatko si nad ním pridržalo ruku. Aké čudesné svetlo! Dievčatku sa zazdalo, že sedí vedľa veľkej železnej pece s mosadznými guľami a s mosadznými rúrami. Oheň požehnane praskal a hrial jedna radosť! Dievčatko si už vystieralo nôžky, aby sa aj ony zahriali...v tom plameň zhasol, kachle zmizli – a ono tu sedelo s vypáleným kýptikom zápalky medzi prstami...

1. Aktivity Postavy

V živote sa stretávame s rôznymi situáciami. Opíš vlastnými slovami, s akými situáciami sa stretla hlavná postava našej rozprávky:

.....

Hlavnej postave vymysli meno:

Zamysli sa nad tým, čo dievčatku chýbalo, čo mohlo byť preň dôležité:

.....

Aké hodnoty sú dôležité pre teba? Zostav si svoj vlastný rebríček hodnôt:
1..... 2..... 3.....

Urob malý prieskum medzi spolužiakmi, zisti, aké hodnoty uznávajú a z výsledkov svojho výskumu zostav rebríček hodnôt spolužiakov. Ako budeš pri výskume postupovať? 1. Nájdi vo svojom okolí v priebehu jedného týždňa piatich spolužiakov, vysvetli im svoj zámer a popros ich o pomoc pri zostavovaní rebríčka hodnôt. 2. Ak súhlasili, opýtaj sa ich na ich najdôležitejšie hodnoty.

3. Popros ich, nech ti vysvetlia, prečo uznávajú práve tie hodnoty, ako sa prejavujú v ich živote, ako ovplyvňujú ich správanie.

4. Stretli vo svojom živote ľudí, ktorí uznávajú podobné hodnoty?

Výsledky svojho výskumu zrekapituluj, vytvor rebríček a oboznám s ním svojich spolužiakov. Z uvedeného výskumu môžeš urobiť aj propagačný materiál na nástenku, prípadne navrhni zlepšenia, usporiadaj diskusiu o zistených výsledkoch.

2. Aktivita Problém

V jednej domácnosti sú ľudia s rôznymi hodnotami (majetok, láska, zdravie, drahé auto, dovolenka pri mori, šťastie, porozumenie, moderné oblečenie, trpezlivosť).

1. Rozdeľ hodnoty na dôležité a menej dôležité.

Dôležité	Menej dôležité

2. Ktorá skupina ľudí má radostnejší životný pocit?

.....

3. Čo by si odporučil/a ľuďom, ktorých hodnoty patria do kategórie menej dôležitých?

4. Predstav si, že máš usporiadať besedu/ diskusiu o dôležitých životných hodnotách. Vytvor plagát, ktorým pritiahneš čo najviac ľudí. Na ktoré hodnoty by si sa pri výrobe plagátu zamerlal/a ty?

Svoj názor zdôvodni.

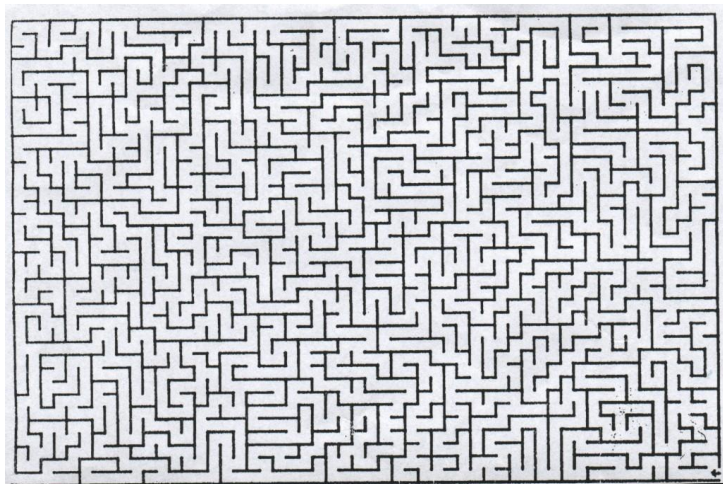
.....

Na aké miesta by si umiestnil/a plagát?

Súvisí nasledujúci obrázok s dievčatkou z ukážky? Svoju odpoveď zdôvodni:

.....

.....

Nakresli svoju predstavu dievčatka so zápalkami, nezabudni napísať jej meno.

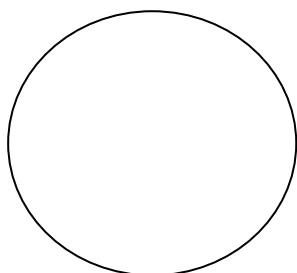
3. Aktivita Otázky pre citlivé srdiečka

Aké pocity si mal/a pri vnímaní rozprávky?

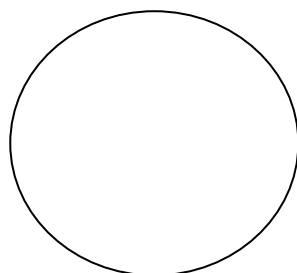
Zohrali určitú úlohu aj pri nakreslení dievčatka so zápalkami?

Naše pocity sa odzrkadľujú na našich tvárach. Do uvedených kruhov nakresli tváre, ktoré vyjadrujú tvoje pocity počas čítania rozprávky a kreslenia postavičky dievčatka.

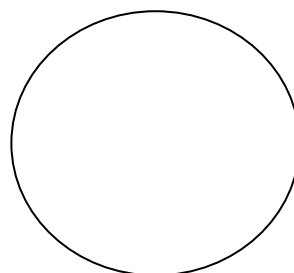
Svoje pocity pomenuj.

.....

.....

.....

Máš blízkeho človeka, ktorému sa môžeš zdôveriť so svojimi pocitmi?

Najčastejšie takýmto človekom býva najlepší kamarát – najlepšia kamarátka. Na chvíľku zatvor oči, predstav si ho/ju a pravdivo odpovedz na nasledujúce otázky.

Otázky si môžete neskôr s kamarátom/kamarátkou vymeniť, prípadne aj skontrolovať.

Otázky: 1. Ako vyzerá môj kamarát?.....

2. Najviac ho baví.....

3. Ktorý predmet je jeho najobľúbenejší?

4. Ktorú vlastnosť mám na ňom najradšej?

5. V čom by som mu mohol/a pomôcť?

6. Ako by som mu/jej ja mohol/a pomôcť?

7. Čo máme spoločné?

8. Môj najkrajší zážitok s mojím priateľom:

.....

.....

.....

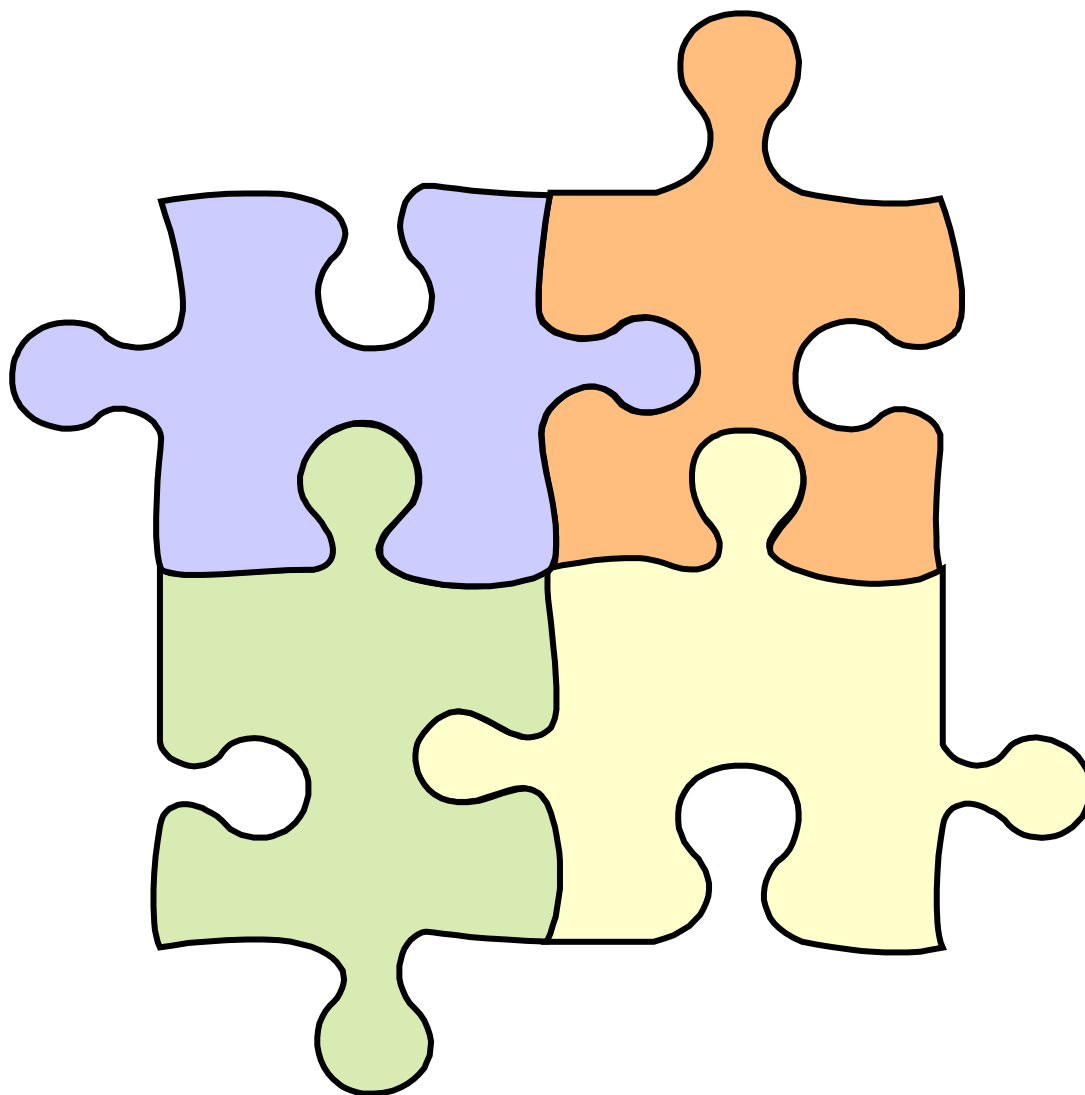
.....

9. Mojm najväčším želaním je

10. Mám ho rád/rada, pretože

.....

Predstav si svojho priateľa a na prázdny hárok papiera nakresli puzzle, do jednej časti skladačky napíš svoje meno a a popros svojho najlepšieho priateľa, aby si aj on na čistý hárok papiera nakreslil puzzle, do jednej časti napísal svoje meno. Do jednotlivých častí každý sám za seba do svojho hárku napíše to, čo má spoločné so svojim priateľom, o čom si myslí, že ich spája. Potom obaja na jeden spoločný hárok papiera/výkresu nakreslia puzzle, do jednej časti skladačky napíšu svoje mená a spoločne hľadajú, čo ich spája a to následne zapíšu do ďalších častí puzzle, ktoré môžu aj vyfarbiť. Vyrobia jedno spoločné puzzle rôznych rozmerov. Uvedený obrázok slúži len ako možná predloha. Uvedenú úlohu je možné preniesť aj na skupinovú prácu.

Napíš svoje pocity pri pohľade na jednotlivé obrázky. Skús k nim vymyslieť aj jednoduché príbehy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

K uvedenému obrázku vymysli výstižný názov a napíš krátky príbeh so šťastným koncom. Postavy môžu byť ľudia, zvieratká, rastlinky, veci.

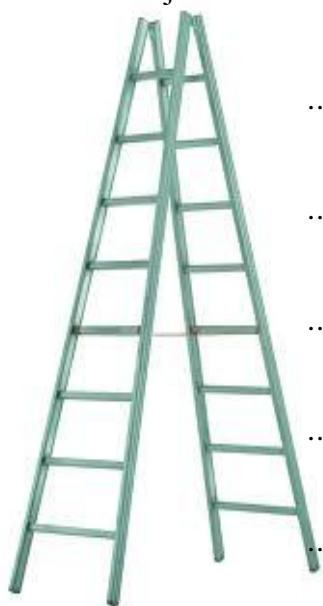
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....

Uvedené pojmy zorad' podľa toho, aký význam im pripisuješ vo svojom živote. Ak by ti nejaký pojem chýbal, dopíš ho. Uvedené pojmy usporiadaj od toho najdôležitejšieho až po ten najmenej dôležitý.

Pojmy: šikanovanie, peniaze, láska, pokoj, trpezlivosť, dobré srdce, úsmev, pomoc, hnev, zlosť, škola, vedomosti, priateľstvo, úspech, úprimnosť, nepriateľstvo.

Tvoj rebríček:

.....
.....
.....
.....
.....

4. Aktivita Problém

Uvedenú aktivitu vedie vyučujúci. Motivuje žiakov rozprávaním o ľuďoch, ktorí sú rovnako osamelí a smutní ako dievčatko z rozprávky. Potom si pripraví si pre triedu hárok papiera, ktorý odovzdá prvému žiakovi. Žiak napíše, ako by pomohol osamelým ľuďom, hárok papiera zahne a odovzdá druhému žiakovi. Ten rovnako napíše svoj nápad na riešenie problému, hárok zahne a posunie druhému žiakovi, postupne hárok koluje po celej triede. Posledný žiak odovzdá hárok vyučujúcemu.

V druhej časti aktivity vyučujúci rozdelí žiakov do skupín a jednotlivým skupinám zadá po jednom z návrhov riešení, ktoré mu boli odovzdané na hárku. Úlohou skupiny bude návrh riešenia zadaný učiteľom spresniť, vytvoriť plán, prostredníctvom ktorého by uvedené riešenie priamo realizovali v praxi.

Každá skupina nakoniec prednesie návrhy svojich riešení, s ostatnými skupinami ich prediskutuje a nakoniec skupiny spomedzi seba vyberú jeden návrh, s ktorým bude väčšina skupín súhlasiť.

Každý z nás občas prežíva pocity osamelosti. Napíš, akým spôsobom by si ty spríjemnil/a, rozveselil/a deň svojmu smutnému priateľovi:

.....
.....
.....
.....

5. Aktivita Spoločné kreslenie

Aktivitu vedie vyučujúci, ktorý si žiakov rozdelí do dvojíc – trojíc. Každý žiak dostane ceruzku jednej farby (napr. 1. žiak – modrú, 2. žiak – červenú, 3. žiak – zelenú) a ich úlohou bude na jeden spoločný hárok papiera nakresliť vyučujúcim stanovenú tému. Počas trvania celej aktivity musia byť žiaci ticho, pri hre sa musia navzájom rešpektovať.

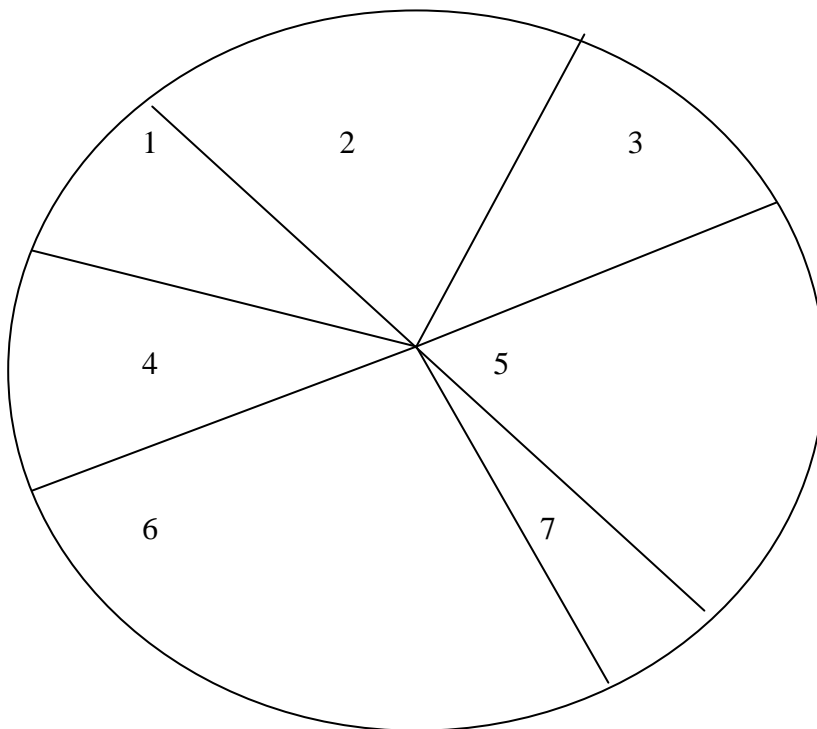
V závere aktivity vyučujúci rozvinie debatu o spolupráci v skupinách, o potrebe vzájomnej pomoci, spolupráci, prispôsobovaní sa jeden druhému.

Žiaci po ukončení spoločného kreslenia dostanú priestor na vyjadrenie svojich pocitov počas spoločnej aktivity.

V aktivite je možné pokračovať aj podaktivitkou Koleso šťastia. Žiaci si nakreslia na hárok papiera koleso a ich úlohou bude rozdeliť ho na rozdielne diely podľa počtu ich pocitov. Každý diel pomenujú, vymaľujú farbou, ktorú im uvedený pocit pripomína. Na základe tejto aktivity si uvedomujú, koľko času a energie venujú pozitívnym/negatívnym pocitom a emóciám.

Príklad

kolesa:

Legenda: Ku číslam napiš svoje pocity. Nezabudni koleso vymaľovať.

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....

2. Dievčatko so zápalkami II. časť

Škrtlo novou zápalkou, tá zažiarila a múr na tom mieste, kam dopadlo svetlo, bol priesvitný ako smútočný flór. Videlo cezeň rovno do izby, kde na stole s bieloskvúcim obrusom stál jemný porcelán a nad ním sa vznášala lahodná para z pečenej husi plnenej slivkami a jablkami. No ešte krajšie na tom výjave bolo, že hus vyskočila z misy, zoskočila zo stola a s vidličkou a nožom v chrbte si to zamierila rovno k chudobnému dievčatku... Vtom zápalka dohorela a pred dievčatom sa týčil iba mohutný, studený múr.

Zapálilo ďalšiu zápalku. Zrazu sa ocitlo pod nádherným vianočným stromčekom. Bol ešte väčší a vyzdobenejší než stromček, ktorý videla tieto Vianoce cez sklené dvere u bohatého kupca. Na jeho zelených vetvičkách horeli tisíce sviečok a z ich svetla sa na ňu s úsmevom dívali pestré obrázky, čo inak zdobili okná výkladov. Dievčatko natiahlo obidve ruky – vtom zápalka zhasla. Tisíce vianočných sviečok stúpali vyššie a vyššie, až dievčatko nakoniec uvidelo na tmavom nočnom nebi namiesto nich jasné hviezdy. Jedna hviezda práve padala a po oblohe za ňou ostávala dlhá žiarivá čiara.

Dievčatko škrtlo opäť zápalkou o múr a v jasnom svetle sa zjavila jeho stará mama – žiarivá, milá, požehnaná.

„Stará mama!“ zvolalo dievčatko. „Ach, vezmi ma so sebou! Viem, že sa mi stratíš, len čo zápalka dohorí. Stratíš sa mi ako teplé kachle, ako veľký vianočný stromček.“ A rýchlo zapálilo všetky zápalky, čo ešte zostali vo zväzočku. Natiaľko túžilo, aby mu stará mama nezmizla. A zápalky sa rozsvietili takým jasným svetlom, že navôkol bolo zrazu svetlejšie než za bieleho dňa. Stará mama nebola nikdy predtým taká krásna, taká veľká. Vzala dievčatko do náručia a obidve leteli vo svetle, žiare a radosti vysoko, prevysoko, ta, kde nepanuje ani mráz, ani hlad, ani strach. Ocitli sa po boku Pána Boha.

Ale v kúte medzi dvomi domami čupelo v to mrazivé ráno dievčatko s červenými lícami a s úsmevom okolo pier – zamrzlo v posledný deň starého roka. „Chcelo sa zohriať,“ vraveli ľudia, keď videli vypálený zväzok zápaliek. Ale ani jeden z nich netušil, akú nádheru videlo, v akom jase odchádzalo so starou mamou do radosti neba.

1. Aktivita Postavy

Ako by si opísal dievčatko so zápalkami?.....

A starú mamu?

O čom je podľa tvojho názoru tento príbeh?.....

Stretol si už ty vo svojom živote človeka, ktorý nemal domov?.....

Čo si vtedy cítil?

Ako by si sa ty zachoval na mieste dievčatka so zápalkami?

Porozmýšľaj, či máš vo svojom okolí ľudí, ktorých môžeš kedykoľvek poprosiť
o pomoc.....

Myslíš si, že rozhodnutie dievčatka vyškrtat' zápalky bolo správne?

Mohla sa rozhodnúť inak? Ako by v tom prípade pokračovala rozprávka?

Poznáš iné rozprávky, príbehy o deťoch, ktoré boli rovnako osamelé ako
dievčatko so zápalkami? Vymenuj ich

Prečo sa niektorí ľudia nedokážu alebo nechcú postarať
o deti?.....

Poznáš vo svojom okolí dieťa, ktoré potrebuje pomoc?

Akým spôsobom mu môžeš pomôcť ty?

Dievčatko pri zaškrtávaní zápaliek videlo rôzne obrazy. Spolu so svojimi
spolužiakmi zdramatizuj ktorúkoľvek časť textu, kde nadviažete na uvedenú
rozprávku, priamo vstúpите do deja a dievčatku pomôžete vyčarovať na tvári úsmev
tým, že zrealizujete ľubovoľnú predstavu.

Myslíš, že v súčasnosti existujú krajiny, kde dochádza k tomu, že deti sa ocitajú
v podobných situáciách ako dievčatko? Diskutujte v skupine.

2. Aktivita Medzinárodná konferencia

Žiaci sa rozdelia do štyroch skupín, každá skupina dostane jeden obrázok, ku ktorému si pripraví komentár: o akú časť sveta ide na obrázku, aké problémy musia riešiť deti, aká budúcnosť ich očakáva... vyučujúci v úlohe koordinátora predstaví jednotlivé skupinky, ktoré prednesú svoje komentáre. Nasleduje diskusia, cieľom ktorej je nájsť riešenie pre jednotlivé skupiny, prípadne skupinkám môže byť udelená aj zákonodarná moc a po ukončení diskusie môžu sformulovať aj znenie jednotlivých zákonov na zlepšenie situácie.

3. Aktivita Cesta okolo sveta

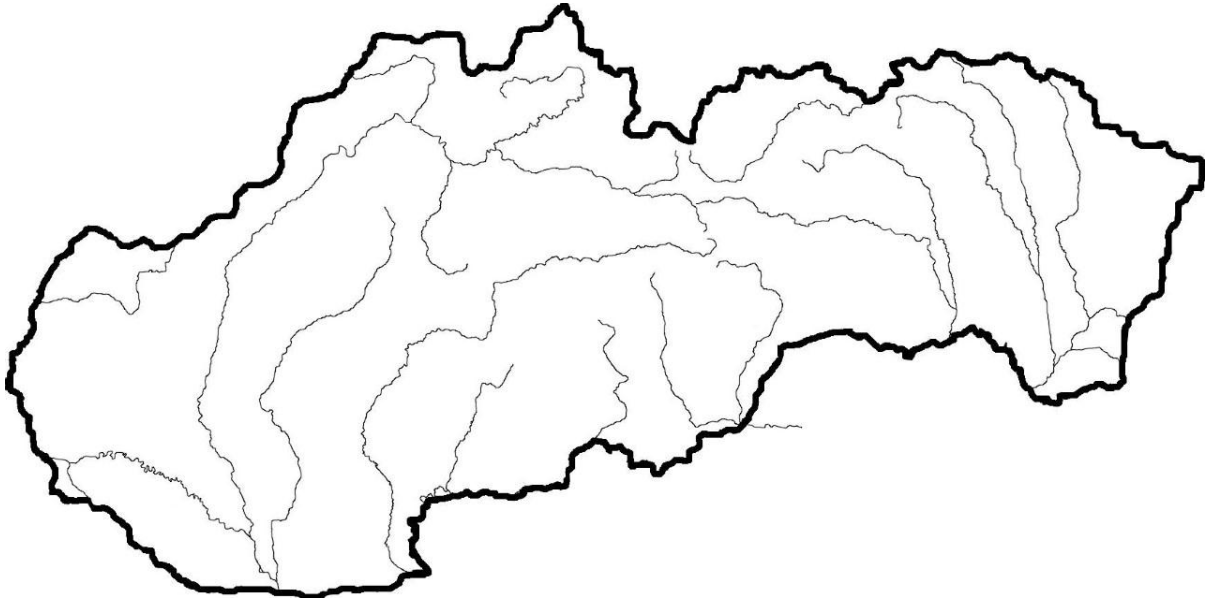
Na túto aktivitu budeš potrebovať zemepisný atlas, učebnice vlastivedy/geografie, farebné pastelky, modré pero, možný aj prístup na internet a chuť túlať sa po zemešli.

Tvojou úlohou bude splniť nasledujúce úlohy:

1. S pomocou učebníc, internetu vyhľadaj a na mape vyznač aspoň 10 krajín, ktoré sú bohaté a myslíš si, že v nich deti nezneužívajú na detskú prácu /vyfarbi modrou farbou/
2. S pomocou učebníc, internetu vyhľadaj a na mape vyznač aspoň 10 krajín, ktoré sú chudobné a podľa tvojho názoru v nich deti vykonávajú ťažkú a nebezpečnú prácu /vyfarbi červenou farbou/.
3. Zelenou vyznač krajiny, kde si myslíš, že deti majú prístup k vzdelaniu.
4. Čiernou vyznač krajiny, kde nie je deťom umožnené vzdelávať sa.
5. Vypracuj závery. Pre lepšiu prehľadnosť ich môžeš vpisovať aj do kruhov a vyznačiť spoločne tie krajiny, ktoré sa ti prekrývajú.
6. Sformuluj a prednes závery: čo si zistil? Porovnaj svoje pozorovania so spolužiakmi v triede, čo ste mali spoločné, čo odlišné? Aká bude životná úroveň v jednotlivých krajinách?

ALE!!! Nesmieme zabudnúť na Slovensko! Tvojou úlohou bude pri mape Slovenska postupovať rovnako ako pri vypracovávaní slepej mapy sveta.

Postup:

1. S pomocou učebníc, internetu vyhľadaj a na mape vyznač časti Slovenska, ktoré sú bohaté a myslíš si, že v nich deti nezneužívajú na detskú prácu /vyfarbi modrou farbou/
2. S pomocou učebníc, internetu vyhľadaj a na mape vyznač časti Slovenska, ktoré sú chudobné a podľa tvojho názoru v nich deti vykonávajú ťažkú a nebezpečnú prácu /vyfarbi červenou farbou/.
3. Zelenou vyznač oblasti, kde si myslíš, že deti majú prístup k vzdelaniu.
4. Čiernou vyznač oblasti, kde nie je deťom umožnené vzdelávať sa.
5. Vypracuj závery. Pre lepšiu prehľadnosť ich môžeš vpisovať aj do kruhov a vyznačiť spoločne tie oblasti, ktoré sa ti prekrývajú.
6. Sformuluj a prednes závery: čo si zistil? Porovnaj svoje pozorovania so spolužiakmi v triede, čo ste mali spoločné, čo odlišné? Aká bude životná úroveň v jednotlivých oblastiach?

Urob záverečnú sumarizáciu: Porovnaj zistenia o Slovensku so závermi z mapy sveta a sformuluj záver, kde zhodnotíš Slovenska oproti iným krajinám.

Oddychová aktivita:

1. Ktoré prázdniny máš najradšej:
2. Navštívil si počas nich nejaké miesto na Slovensku? Ktoré?.....
3. Ak chceš, farebne ho vyznač na slepej mapke Slovenska.

4. Čo zaujímavé si tam zažil? Napíš

.....

5. Stretol si sa s nikým/niečím, čo ťa prinútilo hlbšie sa zamyslieť? S kým/čím a prečo?

.....

4. Aktivita Tvrdenia

Označ tvrdenia, o ktorých si myslíš, že sú správne.

1. Škola je základ vzdelania, to, čo sa v nej naučíme, nás sprevádza celým životom a pomáha nám riešiť rôzne situácie, lepšie pochopiť iných ľudí, ich problémy.
2. Pre život nie je vzdelanie dôležité, dôležité je mať mnoho kvalitných vecí, áut.
3. Každé dieťa má právo na šťastný život a vzdelanie, právo žiť v šťastnej rodine.
4. Chlapci, ktorí pomáhajú doma, nie sú povinní navštevovať školu, učia sa priamo v praxi, kde nepotrebujú čítať, písať. Školské vzdelanie nepotrebujú.
5. Vzdelanie nám pomáha byť múdrymi a vzdelanými, máme lepšie zamestnania.
6. V niektorých krajinách nie je dovolené študovať dievčatám, už ako malé deti sa musia starať o domácnosť, nevedia čítať, písať, musia poslúchať mužov a otcov.
7. Chudobným krajinám nie je potrebné pomáhať, musia si pomôcť samy.
8. Ak sa deti učia v modernej budove, v moderných laboratóriách, s notebookmi, sú múdrejšie ako deti zo škôl, v ktorých píšú len do zošitov a na tabuľu.
9. Deti v chudobných krajinách nemusia chodiť do školy, nikdy to nebudú potrebovať.
10. Múdrosť sa dá kúpiť za peniaze, aj šťastie, zdravie, láska, pokoj, láskavosť.
11. Byť dobrým sa dnes nevyplatí, pretože ľudia nedokážu pomoc vrátiť, sú sebeckí.
12. Hodnotný život žije ten človek, ktorý svoje dni naplní pomocou a a láskou k iným.
13. Aj keď sme iní, máme rovnaké práva, aj keď máme inú farbu pleti, máme rovnaké srdiečko, pocity, city, rovnako dokážeme pociťovať smútok, ale i radosť.

Vyber si jedno tvrdenie a zdôvodni, prečo si odpovedal áno/nie:

.....

5. Aktivita Akronym

O ochranu detí sa starajú medzinárodné inštitúcie: UNICEF, OSN.

1. Zisti pomocou internetu, čo uvedené iniciálové skratky znamenajú.
2. Vytvor akronym: ku každému písmenku doplň slovo, vetu tak, aby si uvedenú iniciálovú skratku prerozprával s dodržaním jej pôvodného významu.

U

N

I

C

E

F

O

S

N

6. Tvorivé aktivity

1. List

Tvojou úlohou je na nový čistý hárok papiera napísať list vymyslenému priateľovi z cudzej krajiny /pomôckou ti môžu byť obrázky z 5. aktivity/. Krajinu aj meno priateľa si vymysli, ale snaha pomôcť tvojmu priateľovi nech naozaj odráža tvoje pocity a skutočnú snahu pomôcť.

2. Koláž

Tvojou úlohou je z rôznych časopisov, letákov, novín, propagačných materiálov vystrihnúť obrázky s tematikou detí a zostaviť koláž na jednu z uvedených tém. Pri výrobe koláže je možné požiť aj rôzne iné materiály podľa fantázie /farebné papiere, kartóny, textílie, listy, plody.../.

Témy:

1. Priateľstvo nepozná hranice
2. Pomoc priateľovi v núdzi

3. Viera, nádej, láska
4. Samota bolí
5. Môj najlepší priateľ

7. Poprehadzované písmenká

Vo vetách s poprehadzovanými písmenkami sú ukryté myšlienky o priateľstve. Tvojou úlohou je opraviť uvedené myšlienky a správne ich prepísať.

1. Paltaieria sú ako hzivdey – aj keď ich ndtvieie, viete, že vdžy sotja pri vás.

.....

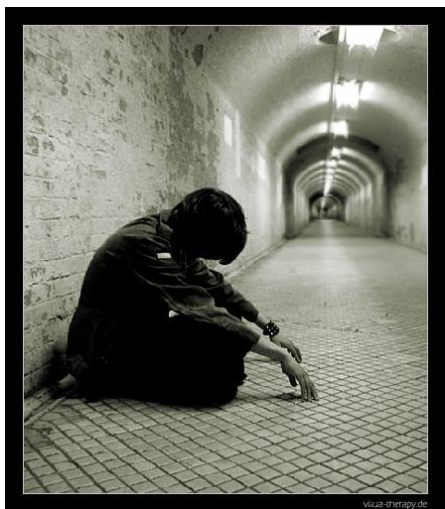
2. Kmou si sa raz stal pľaeoritm, zasotň mu pteiroaľm ndažvy.

.....

3. Žviot bez poľiartev je ako lkúa bez koetvv.

.....

8. Aktivita Tvorivý dialóg

Aktivitu vedie vyučujúci, ktorý na základe obrázku vedie so žiakmi tvorivý dialóg.

Fáza opisu: 1. Kto je na obrázku?

2. Čo robí postava na obrázku?
3. Opíš postavu, jej oblečenie, postoj.
4. Opíš prostredie, v ktorom sa nachádza postava.

Fáza individuálneho skúmania:

1. Čo prežíva postava na obrázku? Na základe čoho tak usudzuješ?

2. Prežíval/a si aj ty niekedy to, čo prežíva postava na obrázku?

3. Stalo sa aj tebe, že si bol vylúčený z okruhu priateľov? Ako si sa cítil/a? Čo si prežíval/a? Čakal si vtedy od niekoho pomoc?

4. Bol si niekedy aj ty medzi tými, ktorí vylúčili svojho priateľa? Aký ste na to mali dôvod? Zamyslel/a si sa, čo mohol prežívať vylúčený človek?

Fáza kritického myslenia:

1. Aké sú dôvody osamelosti ľudí? Poznáš vo svojom okolí človeka, ktorý je opustený, sám?

2. Ako sa ľudia vtedy cítia, čo prežívajú, o čom rozmýšľajú?

3. Môžu byť ľudia k sebe navzájom nevraživí, ľahostajní, bezcitní?

Fáza uvažovania:

1. Ako by sme mali pomáhať opusteným ľuďom? Čo konkrétne by si ty urobil/a, aby si pomohol osamelému človeku?

2. Ako by si sa ty zachoval v situácii, keď by si videl, že tvoj priateľ bol vylúčený zo spoločnej komunity?

9. Aktivita Priradovanie pojmov

Uvedené pojmy prirad' k jednotlivým svetadielom:

Európa:

Afrika:

Amerika:

Ázia:

Austrália:

Pojmy: samuraji, opera v Sydney, Slováci, špagety, grizly, černocho, kengura, Veľký čínsky múr, Európska únia, Indiáni, western, ťavy, Andy, Paríž, púšť Sahara, halušky, zebry, Socha slobody, ryža, koala, panda, Vikingovia, pizza, Himaláje, kovboji, NHL.

S piktogramami sa stretávame denne (napr. vo forme dopravných značiek, rôznych kreslených nápisov...) Tvojou úlohou bude na každý jeden svetadiel vymyslieť a nakresliť piktogram, ktorý by vystihoval jeho zvláštnosti. Pomôckou ti budú uvedené pojmy, ale aj tvoje poznatky, ktoré máš z hodín vlastivedy či iných predmetov.

Ku každému svetadielu napíš, aká farba, zvuk a vôňa ti napadne. Svoje pocity zaznač do nasledujúcej tabuľky:

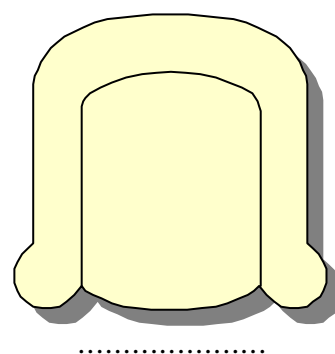
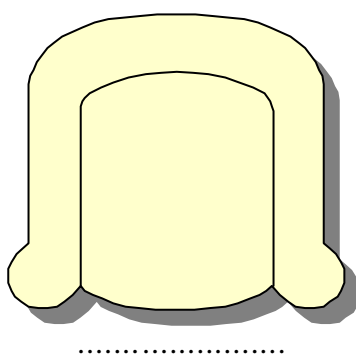
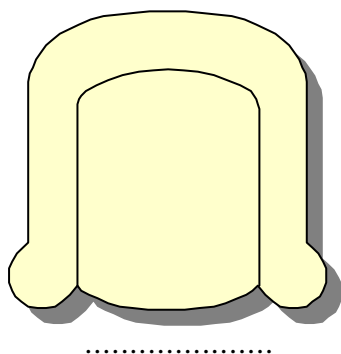
Svetadiel	Farba	Chuť	Vôňa
Európa			
Afrika			
Amerika			
Ázia			
Austrália			

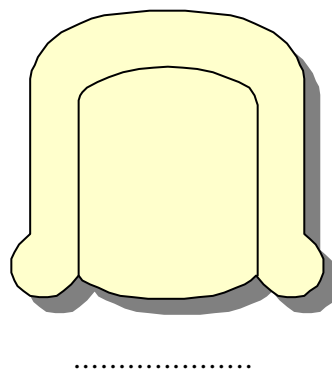
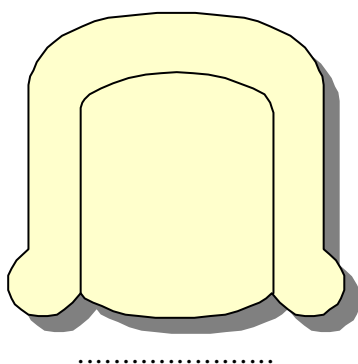
Každý z týchto svetadielov je typický aj určitými zvukmi. Zatvor oči a skús si predstaviť nasledujúce zvuky: 1. šum stromov, rýchle cesty, hukot metra, jemný dážď

2. zvuk lejúceho sa piesku, bubny, rev leva
3. dupot koní, hučiace vodopády, ticho džungle
4. monzún, spev vtákov, trúbenie slonov
5. plieskanie vln o koralové útesy, skok klokana.

Tvojou úlohou je vybrať si jeden zvuk a pantomimicky ho predviesť svojim spolužiakom. Na ktorýkoľvek zvuk vymysli krátky príbeh a ilustruj ho.

Každú tváričku vymaľuj podľa podoby obyvateľa jednotlivého kontinentu, vymysli mu meno a priprav plán týždenného pobytu pri tebe.

Týždenný plán: v rámci výmenného pobytu ťa príde navštíviť tvoj priateľ..... z krajiny....., ktorá sa nachádza na kontinente.....

Tvojou úlohou je pre tvojho priateľa pripraviť týždenný plán pobytu na Slovensku. Plán rozvrhneš podľa jednotlivých dní (pondelok, utorok, streda, štvrtok, piatok, sobota a nedeľa), pričom doň zakomponuješ raňajky, obed, večeru, ktoré skombinuješ s aktuálnym miestom pobytu (zameriaš sa na regionálne jedlá). Rovnako do plánu zakomponuješ aj historické pamiatky, prírodné krásy podľa tvojho výberu a svojmu priateľovi pre lepšiu názornosť prečítaš regionálnu povesť, rozprávku, alebo mu zaspievaš pieseň z daného regiónu. Nezabúdaj ani na športové podujatia podľa výberu ročného obdobia.

Pondelok:.....
.....
.....

Utorok:
.....
.....

Streda:
.....
.....

Štvrtok:
.....
.....

Piatok:

.....
.....
Sobota:
.....
.....
Nedeľa:
.....
.....

10. Aktivita Báseň

Z uvedených slov napíšte v skupine báseň: priateľstvo, vzduch, láska, pomoc, Afrika, chudobný, dobré srdce, peniaze, list, ahoj, rozum, samota, nádej, opustený, starénka, malé dieťa, Vianoce, radosť, pokora, ďakujem, auto, Himaláje, Košice, iná farba pleti, mier, pokora, prosím, šťastie, dobrý deň, vietor, voda.

Báseň aj ilustrujte. Môžete ju napísať aj na veľký hárok papiera a umiestniť na nástenku v triede.